

Arkivsaksnr. 23/01851-4
Saksbehandler Kirsten Østby

Saksgang
Miljø-, klima- og samferdselsutvalget
Formannskapet

Møtedato
18.04.2023 14/23
25.04.2023

Vilkår og tildelingskriterier Fremtids- og næringsfondet

Kommunedirektørens innstilling til vedtak:

Vilkår og tildelingskriterier for Fremtids- og næringsfondet eksterne aktører vedtas som fremlagt.

Vilkår og tildelingskriterier for Fremtids- og næringsfondet interne aktører vedtas som fremlagt.

Stig Tore Johnsen
Kommunedirektør

Grete Sterri Kristoffersen
Direktør for samfunn

Hva saken gjelder

Kommunestyret har behandlet saken i møte 23.11.2022 sak 152/22.

Kommunestyrets vedtak:

Fremtids- og næringsfondets fire millioner innrettes på følgende måte:

- 50 % (2 millioner kroner) avsettes til ekstern utlysning for nye konsepter og forretningsmodeller som ikke går på bekostning av miljø og natur og som bidrar til sirkulære løsninger.
- 25 % (1 million kroner) avsettes til intern utlysning som egenandel i utviklingsprosjekter som ikke går på bekostning av miljø og natur og som bidrar til sirkulære løsninger.
- 25 % (1 million kroner) avsettes for tilsetting av en Bærekraftsrådgiver med spesielt fokus på klima og natur.
- Ordningen skal evalueres etter ett år, deretter hvert andre år.

I saksutredningen kom det fram at en ny sak vil komme på vilkår og kriterier. Derfor handler denne saksutredningen om vilkår og tildelingskriterier til de to utlysningene (de to første kulepunktene ovenfor).

Saksutredning

Vi kommer til å møte store utfordringer de neste årene. Klimaendringene blir mer merkbare og alvorlige, og antall mennesker øker. Summen gjør at presset på naturen og ressursene øker. Den store utfordringen er dagens økonomiske modell som medfører stor ressursbruk og miljødeleggelse. I løpet av de neste årene må vi finne nye modeller som kombinerer målet om gode liv med reduserte miljødeleggelse og mindre ressursbruk. Vi må skape mer med mindre – og uten utslipp av CO₂. Vi trenger nye løsninger, ofte kalt det grønne skiftet¹. Et svar til å møte dette er disse to utlysningene som blir presentert videre i denne utredningen.

Ekstern utlysning

Ni av ti bedrifter i Norge kan karakteriseres som SMBer og de er hoveddrivverk for entreprenørskap, jobbskaping, innovasjon, og bedrifter som ofte utvikler ny teknologi og oppdager nye kommersielle muligheter. De har derfor en avgjørende rolle i grønn omstilling og i arbeidet med å nå klimamålsetningen frem mot 2030. Mange av disse tror selv at deres bedrift har liten miljøpåvirkning og ingen utfordringer de trenger å håndtere. Selv om hver enkelt bedrifts klimaavtrykk er lav, er den samlede klimateffekten fra alle SMBer stor. I Europa står SMBene for 60-70% av industrielle utslipp og majoriteten av disse iverksetter ikke tiltak. Dette er 2011 tall, men viser at det er et forbedringspotensial.

Myndigheter som sørger for god incentivstruktur som «nudger» (dytter) bedriftene i grønn retning vil både nå klimamålsetningene raskere og vinne konkurransen om fremtidens miljøbevisste forbrukere². Derav fremlegges vilkår og kriterier for Fremtids- og næringsfondet tiltenkt næringslivet der det er tatt hensyn til kommunestyrevedtak 152/22, se vedlagt.

Denne utlysningen skal tilføre noe nytt til virkemiddelapparatet og ikke konkurrere med andre etablerte ordninger. Ordningen skal være et lavterskeltilbud for små- og mellomstore bedrifter slik at de blir motivert til å satse på grønn omstilling og grønn næringsutvikling.

---

¹ Veikart for grønn handel 2050. Klima og miljødepartementet, LO og Virke desember 2021.

² SMB-enes rolle i det grønne skiftet. Forprosjekt for klima- og miljødepartementet, mars 2021

Intern utlysning

Tromsø kommune har fått innpass i EUs samfunnsoppdrag «Adaption to climate change»³ og jobber iherdig med «Klimanøytral og smart by 2030». Det er et stort ansvar samtidig som det gir oss uante muligheter, som må ivaretas. Blant annet gir det oss muligheten til å søke på EUs forskings- og innovasjonsmidler, noe vi må rigge oss for. Det ligger også muligheter til å søke på andre regionale, nasjonale og EU midler. Derfor trenger vi en ordning som sørger for at interne prosjekter har egenkapital. På denne måten sikrer vi at Fremtids- og næringsfondet genererer flere større og viktige prosjekter, samt resultater som har langsiktig effekt på samfunnet i Tromsø. Vilkår og kriterier for utviklingsprosjekter initiert av administrasjonen finnes vedlagt.

Begge ordningene vil være viktige til slik at Tromsø kommune når målet om klimanøytralitet i 2030 og ambisjonen om et «Bærekraftig Tromsø» i 2032.

Tidsfrist

I år er søknadsfristen 1. oktober. Tiden fram til da vil bli brukt til å promotere og markedsføre ordningen. Det vil være et viktig bidrag til å nå ut til næringslivet samt egen organisasjon.

Fra og med neste år (2024) vil tidsfristene være:

1. mai hvert år.

1. oktober hvert år. Ved andre utlysning er det en forutsetning at det er midler igjen etter første utlysning.

Et viktig bidrag for Tromsø kommunes samfunnsplan

De foreslåtte vilkårene og tildelingskriterier bidrar til at vi i større eller mindre grad oppnår mange av strategiene i Tromsø kommunes samfunnsdel.

Her trekkes fram de mest sentrale strategiene:

«Samarbeide tettere med forskning og næringsliv for å utvikle og ta i bruk klimasmarte løsninger som gir konkurransefortrinn»

«Utvikle et lavslippssamfunn gjennom kunnskapsbaserte tiltak»

«Tilrettelegge for sirkulærøkonomi gjennom redusert forbruk, økt deling og gjenbruk»

«Legge til rette for å øke antallet arbeidsplasser og etableringer som svarer på lokale, så vel som globale, samfunnsutfordringer»

«Forvalte naturmangfold, kulturmiljø (kulturminner og landskap) på en måte som bidrar til å oppfylle nasjonale og egne målsettinger»

Konklusjon

For at Tromsø kommune skal bidra i det grønne skiftet må flere bidra, og næringslivet er en viktig og sentral aktør. Det samme er administrasjonen i Tromsø kommune som kan initiere utviklingsprosjekter og da er det behov for egenkapital. Begge disse utlysningene vil være

---

³ EU mission: Adaptation to climate change. https://research-and-innovation.ec.europa.eu/system/files/2022-10/ec_rtd_euclimatemission-meet-the-regions.pdf

viktige bidrag for at Tromsø kommune blir klimanøytral i 2030 og oppnår ambisjonen om et «Bærekraftig Tromsø» i 2032.

Vedtakskompetanse

Formannskapet

Vedlegg

Vilkår og kriterier for eksterne aktører

Vilkår og kriterier for interne aktører